

Suvestinė redakcija nuo 2016-03-08 iki 2016-06-10

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-04-02, i. k. 2015-04958

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „SU „NATURA 2000“ IR VANDENS PAGRINDŲ DIREKTYVA SUSIJUSIOS IŠMOKOS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 3D-246

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.1 ir 9.2 papunkčiais ir atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatas bei siekdama efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtos 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-246
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2016 m. kovo 4 d. įsakymo Nr. 3D-112
redakcija)

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„SU „NATURA 2000“ IR VANDENS PAGRINDŲ DIREKTYVA SUSIJUSIOS IŠMOKOS“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2015/1367 (OL 2015 L 211, p. 7), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 347, p. 865), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842 (toliau – Programa),

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Programos administravimo taisyklės), Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Programos viešinimo taisyklės), ir Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D- 897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TI taisyklės), kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, nustatančiais paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką.

2. Šių taisyklių tikslas – nustatyti paramos pagal Programos priemonę „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ (toliau – priemonė) įgyvendinimo tvarką.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Šiose taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

3.1. Sutrumpinimai:

3.1.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.1.2. **EB** – Europos Bendrija.

3.1.3. **PPIS** – Paraiškų priėmimo informacinė sistema.

3.1.4. **ŽŪIKVC** – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

3.1.5. **VMT** – Valstybinė miškų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

3.2. Sąvokos:

3.2.1. **Aktyvus žemės ūkio veiklos subjektas** – žemės ūkio veiklos subjektas, kuris atitinka TI taisyklių 5 punkte nustatytus kriterijus ir sąlygas.

3.2.2. **Atrankinis pagrindinis miško kirtimas** – pagrindinis miško kirtimas, kai iškertama dalis tam tikro amžiaus, kokybės, matmenų ar būklės medyno medžių, siekiant išlaikyti arba sukurti įvairiaamžį medyną.

3.2.3. **Deklaruotas laukas** – paramos paraiškoje nurodytas žemės ūkio naudmenų ir (arba) kitas plotas.

3.2.4. **Deklaruotas plotas** – paramos paraiškoje nurodytų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo kompensacinių išmokų, plotų suma.

3.2.5. **Duomenų neatitiktis** – pateiktų duomenų nesutapimas su tikrove, kai jų nepataisius negalima tinkamai administruoti paramos, apskaičiuoti jos sumos.

3.2.6. **Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“** – vientisas buveinių apsaugai svarbių teritorijų tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikro tipo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale. Į „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.

3.2.7. **Ilgalaikė sankcija** – pagal paramos paraiškoje deklaruoto ploto ir faktiškai nustatyto remiamo ploto skirtumą apskaičiuojamas paramos dydžio sumažinimas, papildantis einamaisiais kalendoriniais metais pareiškėjui taikomą sankciją. Ši sankcija gali būti pradėta išskaičiuoti iš paramos kalendoriniais pažeidimo nustatymo metais, tačiau negali būti išskaičiuojama ilgiau nei trejus kalendorinius metus po pažeidimo nustatymo metų.

3.2.8. **Kompensacinė išmoka** – teisės aktų nustatyta tvarka fiziniams ir juridiniams asmenims teikiama finansinė parama dėl gamtinių kliūčių žemės ūkio gamybai konkrečioje vietovėje negautoms prarastoms pajamoms ir patirtoms papildomoms išlaidoms kompensuoti.

3.2.9. **Kontrolinis žemės sklypas** – natūralių gamtinių ir dirbtinių objektų (upių vagų, miško masių, kelių, pastatų ir pan.) ribojamas ar istorinės žemės naudojimo ribas turintis vientisas žemės plotas, kuriam būdingos tam tikros gamtinės savybės, vyraujantis dangos tipas, ūkinio naudojimo ypatumai ir kuriam suteiktas unikalus atpažinties kodas kontrolinių žemės sklypų duomenų bazėje (toliau – KŽS_DB5LT). Šio sklypo plotas naudojamas pareiškėjų deklaruotų laukų plotams kontroliuoti (KŽS visų pareiškėjų deklaruotų laukų plotų suma lyginama su minėto sklypo tinkamu paramai skirti plotu).

3.2.10. **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras** (toliau – Valdų registras) – valstybės registras, kuriame įregistruojamos žemės ūkio valdos ir tvarkomi jų registravimo duomenys.

3.2.11. **Minimali žemės ūkio veikla** – TI taisyklių III skyriuje apibrėžta veikla.

3.2.12. **Miškų ūkio veikla** – veikla, apimanti miškų auginimą (įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą) ir naudojimą.

3.2.13. **Natūrali pieva** – savaime auganti, nearta ir nepersėta pieva.

3.2.14. **Neteisingas deklaravimas** – didesnio žemės ūkio paskirties žemės ar kito ploto, negu pareiškėjas valdo, ir (arba) didesnio ploto, negu jame užsiima žemės ir (arba) miškų ūkio veikla, deklaravimas. Neteisingo deklaravimo atvejais yra laikomi visi didesnio žemės ūkio paskirties žemės ploto deklaravimo atvejai, kurie yra apibrėžti TI taisyklių 7.13.1 ir 7.13.4 papunkčiuose.

3.2.15. **Pagrindinis miško kirtimas** – brandžių, bręstančių (retų ar įsiterpusių į kertamus brandžius medynus) medynų ar brandžių medžių kirtimas.

3.2.16. **Paramos gavėjas** – pareiškėjas, kuris atitinka visus priemonės reikalavimus paramai gauti ir kuriam išmokama kompensacinė išmoka.

3.2.17. **Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiška** (toliau – paraiška) – elektroniniu būdu užpildytas TI taisyklių 1 priede nustatytos formos dokumentas (į PPIS įvesti, išsaugoti ir patvirtinti duomenys), kuriuo prašoma einamaisiais metais skirti tiesioginę išmoką už plotą, susietąją paramą už gyvulius ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones.

3.2.18. **Pareiškėjas** – fizinis ar juridinis asmuo, nustatyta tvarka pateikęs paraišką gauti kompensacinę išmoką.

3.2.19. **Pareiškėjo ar paramos gavėjo duomenų ir dokumentų patikra** (toliau – patikra) – fizinis ir (arba) administracinis pareiškėjo ar paramos gavėjo pateiktų duomenų ir dokumentų patikrinimas.

3.2.20. **Plynasis pagrindinis miško kirtimas** (toliau – plynasis miško kirtimas) – pagrindinis miško kirtimas, kai biržėje iškertami visi medžiai, išskyrus sėklinius, biologinei įvairovei svarbius medžius, saugomo pomiškio grupes. Po kirtimo likę medžiai nesudaro medyno.

3.2.21. **Pusiau natūrali pieva** – seniau kaip prieš penkerius metus arta arba įsėta pieva.

3.2.22. **Sanitarinis miško kirtimas** – miško kirtimas, kai siekiant išvengti ligų ar miško kenkėjų plitimo kertami dėl stichinių nelaimių ar biotinių veiksnių sudarkyti ar žuvę medynai, pažeisti, džiūstantys medžiai ir sausuosiai, vėjavartos ar vėjalaužos.

3.2.23. **Sankcija** – pareiškėjui ar paramos gavėjui taikomas paramos dydžio sumažinimas, paramos teikimo nutraukimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį išmokėtos sumos, apribojimo teikti paraiškas nustatymas ir (arba) kitos poveikio priemonės už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

3.2.24. **Vidinės miškotvarkos projektas** – miškų ūkio veiklos valstybinėse ir privačiose miškų valdose arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose esančioje miško žemėje planas, kuriuo nustatoma konkrečių miško tvarkymo priemonių tose valdose ar žemėje sistema.

3.2.25. **Žemės ūkio naudmenų ar kitas laukas** (toliau – laukas) – vieno žemės ūkio veiklos subjekto dirbamas vientisas žemės ūkio naudmenų ar kitas plotas.

3.2.26. **Žemės ūkio paskirties žemė** – bet koks žemės plotas, naudojamas kaip ariamoji žemė, daugiametė ganykla arba pieva, arba daugiamečiams pasėliams auginti, kaip apibrėžta reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnyje.

3.2.27. **Žemės ūkio valdos ar jos dalies perdavimas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų ir kitų šio registro administravimą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka atliekamas žemės ūkio valdai priklausančių objektų ar jų dalies nuosavybės teisės ar naudojimo teisės perdavimas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais kitam žemės ūkio veiklos subjektui, paliekant tą patį unikalų valdos atpažinties kodą.

4. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Programoje, Programos administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIEMONĖS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Priemonės prioritetai:

5.1. atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas;

5.2. skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose;

5.3. skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.

6. Priemonės tikslinės sritys:

6.1. biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, įskaitant „Natura 2000“ vietoves, teritorijas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ūkininkauti skirtas gamtinių požiūriu didelės vertės teritorijas bei Europos kraštovaizdžius;

6.2. anglies dioksido konservavimas ir sekvestracija žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose;

6.3. vietos plėtra kaimo vietovėse.

7. Priemonės kompleksinis tikslas – aplinkos išsaugojimas, klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jo – padės išsaugoti genetinę ir rūšinę pievų ir miškų ekosistemų įvairovę, padidinti jų atsparumą ir užtikrins ekologinių procesų nenutrūkstumą.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonę remiamos veiklos sritys, susijusios su biologinės įvairovės geros apsaugos būklės užtikrinimu, nustatant ir pritaikant ūkinės veiklos galimybes ir ūkininkavimo būdą taip, kad jis nekeltų pavojaus atskirų rūšių ir buveinių paplitimo arealams, ir su augančiu visuomenės poreikiu švariai ir sveikai aplinkai:

8.1. parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ skiriama kasmet už kiekvieną žemės ūkio paskirties žemės hektarą, esantį „Natura 2000“ teritorijoje, siekiant paramos gavėjams kompensuoti šiose vietovėse dėl direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB privalomų reikalavimų įgyvendinimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas;

8.2. parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ skiriama kasmet už kiekvieną miško hektarą, esantį „Natura 2000“ teritorijoje arba kitoje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, siekiant paramos gavėjams kompensuoti šiose vietovėse dėl direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB privalomų reikalavimų įgyvendinimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

9. Pareiškėjais gali būti:

9.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ – fiziniai ir juridiniai asmenys, kurių žemės ūkio valda (toliau – valda) arba jos dalis patenka į „Natura 2000“ vietovę;

9.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ – privačių miškų valdytojai ir (ar) privačių miškų valdytojų asociacijos, kurių valda arba jos dalis yra „Natura 2000“ vietovėje arba už jos ribų esančioje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, išskirtoje vadovaujantis 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 1992 L 206, p. 7) 10 straipsnio nuostatomis (toliau – *Buveinių* direktyva). Gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje esančioje valdoje ar jos dalyje turi būti nustatyta EB svarbos paukščių veisimosi vieta, vadovaujantis 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL 2010 L 20, p. 7) (toliau – *Paukščių* direktyva) I priedu.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

10. Kompensacinės išmokos mokamos pareiškėjams, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

10.1. pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos

žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ numatyta tvarka ir jos duomenys atnaujinti TI taisyklėse nurodytais terminais;

10.2. pareiškėjas, kuris yra juridinis asmuo, neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Sodra), o pareiškėjas, kuris yra fizinis asmuo – tik Sodrai (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu). Ši nuostata netaikoma įstaigoms, kurių veikla yra finansuojama iš valstybės ir (arba) savivaldybės biudžeto, bei juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai. Pareiškėjui neiškelta byla dėl bankroto ir jis nėra likviduojamas;

10.3. pareiškėjas privalo deklaruoti visą valdomą žemės ūkio paskirties ir (ar) miško žemę:

10.3.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ deklaruotas žemės ūkio naudmenų plotas „Natura 2000“ vietovėje, kurioje pagal *Paukščių* ar (ir) *Buveinių* direktyvas nustatyti žemės ūkio veiklos apribojimai, turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha, susidedantis iš laukų, kurių plotas ne mažesnis kaip 0,1 ha. „Natura 2000“ teritorijų (ar jų dalių), kuriose yra nustatytų žemės ūkio veiklos apribojimų ir kuriose žemės valdas turintys fiziniai ir juridiniai asmenys gali pateikti paraiškas, sąrašas skelbiamas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos tinklalapyje www.vstt.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“;

10.3.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ deklaruotas miško plotas „Natura 2000“ miškų teritorijoje ar už jos ribų esančioje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje (EB svarbos paukščių veisimosi vietoje), kurioje nustatyti konkrečiai vietai taikomi papildomi privalomi apribojimai, susiję su *Paukščių* ir *Buveinių* direktyvų įgyvendinimu, turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha. „Natura 2000“ miškų teritorijoje esančioje valdoje ar jos dalyje turi būti aptinkama Europos Bendrijos svarbos miško buveinė (9010 *vakarų taiga, 9020 *plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 žolių turtingi eglynai, 9060 spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų, 9080 *pelkėti lapuočių miškai, 9160 skroblynai, 9180 *griovų ir šlaitų miškai, 9190 sausieji ąžuolynai, 91D0 *pelkiniai miškai, 91E0 aliuviniai miškai, 91F0 paupių guobynai, 91T0 kerpiniai pušynai) ir (ar) potenciali buveinė ir (arba) nustatyta EB svarbos rūšies radavietė ar jos buveinė;

10.4. specifiniai reikalavimai pareiškėjams pagal atskiras veiklos sritis:

10.4.1. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“:

10.4.1.1. pareiškėjas privalo laikytis TI taisyklių III skyriuje apibrėžtų žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų:

10.4.1.1.1. ganyklas arba pievas, taip pat sodų ir uogynų tarpueilius, kuriuose laikoma pieva, nušienauti bent 1 kartą per metus iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d.;

10.4.1.1.2. ganyklų arba pievų laukuose, taip pat sodų ir uogynų tarpueiliuose visą vegetacijos laikotarpį neturi būti augmeniją stelbiančių, sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandinusių arba išbarsčiusių piktžolių;

10.4.1.1.3. juodajame ar žaliajame pūdyme nevykdoma jokia žemės ūkio gamyba einamųjų metų produkcijai gauti. Juodasis pūdymanas turi būti periodiškai įdirbamas taip, jog jame nebūtų subrendusių ir žydėjimo stadiją pasiekusių piktžolių. Juodajame pūdyme visą pūdymanavimo periodą iki apsėjimo arba apsodinimo žemės ūkio augalais negali būti naudojamos cheminės augalų apsaugos priemonės. Žaliajame pūdyme negali būti ganomi gyvuliai, šienaujama žolė arba

auginami kiti nei žoliniai augalai. Žaliajame pūdyje auginami dirvos struktūrai gerinti skirti žoliniai augalai ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. turi būti įterpiami į dirvą;

10.4.1.1.4. sodų ir uogynų tarpueilius (išskyrus tuos tarpueilius, kuriuose yra pieva) periodiškai įdirbti (mechanškai arba chemiškai) taip, kad juose būtų sunaikintos piktžolės. Soduose ir uogynuose iš deklaruojamų laukų ploto pašalinti negyvus medžius, krūmynus ir jų liekanas;

10.4.1.1.5. Nemuno deltos užliejamų pievų teritorijoje, kuri priskiriama prie vietovių, kuriose esama specifinių kliūčių, kategorijos, žolės ritinius išvežti iš laukų iki spalio 1 d.;

10.4.1.2. pareiškėjas privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;

10.4.1.3. jei valdoje vykdomi tręšimo darbai, ūkiai, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 50 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti ir įgyvendinti tręšimo planus, nurodytus Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“;

10.4.1.4. ūkiai, tręšiantys mėšlu iki 50 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, ūkiai, valdoje naudojančys mineralines trąšas, ir ūkiai, valdoje naudojančys neprofesionaliajam naudojimui skirtus augalų apsaugos produktus, privalo pildyti 3 priede nurodytą Trąšų naudojimo ir augalų apsaugos produktų, skirtų neprofesionaliajam naudojimui, apskaitos žurnalą (žurnalas gali būti pildomas ir saugomas elektroninėje laikmenoje);

10.4.1.5. jei valdoje naudojami profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, pareiškėjas privalo pildyti Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių patvirtinimo“, 3 priede nurodytą profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų apskaitos žurnalą;

10.4.1.6. pareiškėjai, kurie valdose privalo laikytis nustatytų ganymo ar šienavimo terminų tvarkydami pievas ir (ar) ganyklas, privalo pildyti Pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbų registracijos žurnalą (toliau – žurnalas), kurio forma pateikta šių taisyklių 1 priede, nurodydami šienavimo datą. Atlikus pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbus, žurnalas turi būti užpildytas per 72 valandas. Agentūros vykdomų patikrų ūkyje metu pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas šį žurnalą privalo pateikti Agentūros darbuotojui. Žurnalas gali būti pildomas ir saugomas elektroninėje laikmenoje arba pateikiamas per PPIS;

10.4.1.7. reikalavimai, nurodyti 10.4.1.2 ir 10.4.1.4 papunkčiuose, taikomi pareiškėjams, kurie valdose privalo laikytis papildomo ūkinės veiklos apribojimo, nurodyto taisyklių 13.2 papunktyje;

10.4.1.8. dokumentai, nurodyti 10.4.1.2–10.4.1.6 papunkčiuose, privalo būti saugomi visą įsipareigojimų laikotarpį;

10.4.2. pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“:

10.4.2.1. deklaruojant valdą „Natura 2000“ teritorijoje:

10.4.2.1.1. pareiškėjas PPIS patikrina, ar valdai (ar jos daliai) taikomas bent vienas iš 15.1–15.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų (ar valda (jos dalis) patenka į sutartiniais kodais PK, UK, NM ar DM pažymėtus plotus). Jei valdai (jos daliai) taikomas bent vienas iš 15.1–15.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų, įbraižo deklaruojamą plotą nurodytu kodu pažymėtame plote. Jei konkrečiam

plotui taikomas daugiau nei vienas iš 15.1–15.4 papunkčiuose nurodytų apribojimų, pareiškėjas pasirenka vieną iš jų.

„Natura 2000“ teritorijų plotai, kuriuose nustatyti 15.1–15.4 papunkčiuose nurodyti apribojimai, yra skelbiami VI „Gis-Centras“ tinklalapyje www.geoportal.lt;

10.4.2.1.2. jei pareiškėjo valdoje ar jos dalyje taikomas taisyklių 15.3 papunktyje nurodytas apribojimas (pažymėtas kodu NM), pareiškėjas privalo turėti Valstybinės miškų tarnybos (toliau – VMT) Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio išduotą leidimą kirsti mišką, kuriame būtų nurodyta, kad leidžiama vykdyti plynąjį miško kirtimą, paliekant papildomą skaičių neiškirstų žalių medžių. Jei pareiškėjas neplanuoja vykdyti plynąjo kirtimo arba neturi leidimo kirsti mišką, deklaruoti valdą pagal taisyklių 15.3 papunktį draudžiama;

10.4.2.1.3. tais atvejais, kai valda (jos dalis) nepatenka į sutartinius kodais PK, UK, NM ar DM pažymėtus plotus arba kai PPIS pateiktos iš anksto nurodytos informacijos apie pareiškėjo valdoje (jos dalyje) nustatytus miškų ūkinės veiklos apribojimus nepakanka paraiškai pateikti arba valdoje įvyko tam tikrų pokyčių, susijusių su konkrečios „Natura 2000“ miško vietovės privalomaisiais apribojimais, pareiškėjas, teikiantis paraišką, privalo turėti saugomos teritorijos direkcijos ne anksčiau kaip 2015 m. išduotą pažymą apie nustatytus privalomus veiklos apribojimus, kurie detalizuoti šių taisyklių 15 punkte;

10.4.2.1.4. pareiškėjas saugomos teritorijos direkcijai privalo pateikti parengtą ir patvirtintą galiojantį vidinės miškotvarkos projektą (arba vidinės miškotvarkos projektą, pakoreguotą pagal „Natura 2000“ teritorijoje nustatytus veiklos apribojimus), kuriame nurodyti ūkinės veiklos apribojimai, sklypai ir plotas, kuriame jie taikomi, arba VMT pažymą apie miškų valstybės kadastro duomenis (taksaciniai rodikliai, miškų žemėlapių fragmentas su pažymėtomis sklypo ribomis) (toliau – VMT pažyma), arba miškininko specialisto išvadą apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą (taisyklių 2 priedas). Šią išvadą rengia VMT registruoti specialistai, kurie turi teisę rengti vidinės miškotvarkos projektus. Jei vidinės miškotvarkos projektas ar išvada rengiama apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą, šių dokumentų rengėjas privalo patikrinti, ar EB svarbos paukščių lizdavietė (tuokvietė) yra įregistruota Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) arba Miškų kadastro integruotoje informacinėje sistemoje (toliau – MKIIS).

Saugomų teritorijų direkcijų pažymų išdavimo tvarka, informacija apie išvadų teikimą skelbiama VSTT tinklalapyje www.vstt.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“;

10.4.2.2. deklaruojant valdą už „Natura 2000“ teritorijos ribų esančioje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje:

10.4.2.2.1. jei pareiškėjo valda ar jos dalis patenka į EB svarbos paukščių veisimosi vietą (tuokvietę), kurioje draudžiami pagrindiniai miško kirtimai, vadovaujantis Miško kirtimo taisyklių I priedo nuostatomis, pareiškėjas, teikiantis paraišką, turi turėti vidinės miškotvarkos projektą, kuriame nustatyti EB svarbos paukščių veisimosi vietoje (tuokvietėje) taikomi veiklos apribojimai, arba miškininko specialisto išvadą apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą (taisyklių 2 priedas). Šią išvadą rengia VMT registruoti specialistai, kurie turi teisę rengti vidinės miškotvarkos projektus. Vidinės miškotvarkos projekto ar išvados apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą rengėjas privalo patikrinti, ar EB svarbos paukščių lizdavietė (tuokvietė) yra įregistruota SRIS arba MKIIS. Informacija apie išvadų teikimą skelbiama VSTT tinklalapyje www.vstt.lt rubrikoje „Finansinė parama saugomose teritorijose“;

10.5. pareiškėjams pagal priemonę parama neteikiama, jei jie yra perleidėjai pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.

11. Pareiškėjo atitiktis nustatytoms tinkamumo sąlygoms vertinama pagal paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus, dokumentais pagrįstus bei viešuosiuose registruose esančius duomenis.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

12. Pareiškėjas visoje valdoje privalo laikytis kompleksinės paramos reikalavimų, kurie apima žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimus ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimus, nurodytus Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ (toliau – Valdymo reikalavimai), ir žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, nurodytų Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, aprašo patvirtinimo“ (toliau – GAAB reikalavimai).

13. Pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ pareiškėjas privalo laikytis visų jo teritorijoje taikomų papildomų ūkinės veiklos apribojimų ir reikalavimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimu, nustatytų Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais (bent vieno iš jų):

- 13.1. draudžiama suarti pievas ar ganyklas arba persėti jas kultūrinėmis žolėmis;
- 13.2. draudžiama naudoti trąšas ir pesticidus ar kalkinti žemės ūkio naudmenas;
- 13.3. draudžiama sausinti arba kitaip keisti teritorijos hidrologinį režimą;
- 13.4. apribotas ganomųjų gyvulių skaičius 1 hektarui, nustatyti ganymo ar šienavimo terminai.

Jeigu šienavimo ar ganymo terminai konkrečioje teritorijoje nėra reglamentuojami (specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais), šienavimas pradedamas nuo birželio 15 d. ir užbaigiamas iki spalio 30 d. (jei ganomi gyvuliai – ganiava nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d. ne intensyviau kaip 1 SG vienam hektarui). Nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) ganyklose arba pievose turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius) iki spalio 30 d.

Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nustatytuose EB svarbos natūralių ir saugomų rūšių buveinių (specifinių pievų) plotuose šienavimas pradedamas ne anksčiau kaip liepos 15 d. Nustatytuose šlapynių plotuose šienavimas pradedamas ne anksčiau kaip liepos 15 d.,

nušienauta žolė bei nenuganytos arba nušienautos žolės likučiai turi būti pašalinti iki kitų metų kovo 1 d.

14. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ už žemės ūkio paskirties žemės plotą, kuriam yra taikomas tik vienintelis 13.3 papunktyje numatytas draudimas, neleidžiantis sausinti ar kitaip keisti hidrologinio režimo, teikiama tik tuo atveju, jeigu deklaruotuose žemės ūkio naudmenų plotuose nėra anksčiau įrengtų sausinimo sistemų arba jeigu anksčiau įrengtos sausinimo sistemos yra nurašytos ir nefunkcionuojančios.

15. Pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ pareiškėjas privalo tvarkyti miško teritoriją, laikydamasis nacionalinių teisės aktų bendrųjų reikalavimų ir papildomų konkrečiai vietai taikomų privalomųjų apribojimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimu, nustatytų Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačių miškų savininkais, vidinės miškotvarkos projektuose ar kitų veiklą saugomoje teritorijoje, nustatytoje gamtiniu požiūriu vertingoje teritorijoje, reglamentuojančių teisės aktų nuostatose (bent vieno iš jų):

15.1. uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų) medyne, kuris pasiekęs IV grupės miškams taikomą kirtimų amžių;

15.2. draudžiami ugdomieji miško kirtimai ir brandžių medžių iškirtimas, bei draudžiami arba ribojami sanitariniai miško kirtimai, leidžiant palikti tam tikrą skaičių džiūstančių ar išdžiūvusių medžių 1 ha;

15.3. plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržėse turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;

15.4. vykdant sanitarinius miško kirtimus retinimo amžių (21 metai) pasiekusiuose ir vyresniuose medynuose negali būti iškertami visi džiūstantys ar išdžiūvę medžiai.

16. Visais atvejais valdoje ar jos dalyje medynui žuvus dėl *force majeure*, taip pat mišką privalomai iškirtus dėl masinio ligų ir kenkėjų paplitimo grėsmės, arba įvykdžius kitus kirtimus, dėl kurių paraiškoje nurodytų įsipareigojimų įgyvendinimas tampa neįmanomas, pareiškėjas privalo apie tai informuoti Agentūrą. Parama už einamaisiais metais iškirstą ar žuvusį medyno plotą neskiriama.

17. Pareiškėjas tik tada gali kreiptis paramos dėl apribojimo, numatyto 15.3 papunktyje, jei kirtimai saugomose teritorijose, atlikti laikantis nustatytų apribojimų, buvo vykdomi ne anksčiau kaip 2004 m. gegužės 1 d., ir pareiškėjas pagal tą patį apribojimą tame pačiame plote nesikreipė paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Natura 2000“ išmokos“.

18. Pareiškėjas ir paramos gavėjas įsipareigoja sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta kompensacinė išmoka.

19. Paramos gavėjas įsipareigoja teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.

20. Paramos gavėjas (priklausomai nuo paramos sumos už einamųjų metų paraišką pagal priemonę) įsipareigoja viešinti paramą ne vėliau kaip iki kitų metų paraiškų teikimo pradžios, vadovaudamasis Programos viešinimo taisyklėmis.

VIII SKYRIUS PARAMOS DYDIS

21. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“ skiriama kasmet už vieną žemės ūkio paskirties žemės hektarą:

21.1. 54 Eur už vieną ha ariamosios žemės;

21.2. 70 Eur už vieną ha natūralių ir pusiau natūralių pievų.

22. Parama už ariamąją žemę neskiriama, jei pareiškėjas žemės ūkio naudmenas, kurios kompetentingos institucijos (Aplinkos ministerijos) nustatytos kaip EB svarbos natūralių ir saugomų rūšių buveinių plotai, deklaruoja pagal vieną iš I–III ar V grupės TI taisyklių 2 priede nurodytą žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatoriaus kodą.

23. Parama pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“ skiriama kasmet už vieną miško hektarą:

23.1. 272 Eur už vieną ha (pirminiu ne ilgesniu kaip 5 metų laikotarpiu) – kai uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (įskaitant, kai draudžiami pagrindiniai kirtimai EB svarbos paukščių veisimosi vietose ir kai pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų);

23.2. 200 Eur už vieną ha (pasibaigus pirminiam 5 metų laikotarpiui) – kai uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (įskaitant, kai draudžiami pagrindiniai kirtimai EB svarbos paukščių veisimosi vietose ir kai pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai (leidžiant iškirsti ne daugiau kaip 10 proc. medyno tūrio per 10 metų);

23.3. 155 Eur už vieną ha – kompleksinio apribojimo atveju, kai draudžiami ugdomieji miško kirtimai ir brandžių medžių iškirtimas, bei draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausuolių skaičių 1 ha;

23.4. 156 Eur už vieną ha – kai plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;

23.5. 62 Eur už vieną ha – kai vykdant sanitarinius kirtimus draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius.

24. Paramos suma apskaičiuojama atitinkamai pagal į „Natura 2000“ teritoriją patenkantį plotą, kuriame yra taikomas bent vienas iš 13 ir 15 punktuose nurodytų papildomų draudimų ar apribojimų. Pareiškėjams neteisingai nurodžius valdos ar jos dalies buvimo „Natura 2000“ teritorijoje faktą, paramos suma apskaičiuojama pagal nustatytą faktą, tačiau sankcijos netaikomos.

25. Jeigu naudmenų ar kitų plotų nedeklaravęs, tačiau jų nuosavybės ar valdymo teisę turintis asmuo praneša apie pareiškėją, kuris einamaisiais arba praėjusiais metais neteisėtai deklaravo jo valdomus plotus, arba yra gaunamas skundas, pranešimas ar kita informacija apie galbūt netiksliai ir (arba) neteisėtai pareiškėjo einamaisiais arba praėjusiais metais deklaruotą plotą, parama už šiuos plotus pareiškėjui mokama, o išmokėta parama nesusigrąžinama tik tuo atveju, jeigu jis pateiks šių plotų dirbimo (žemės ūkio veiklą, kuri įrodoma pagal žemės ūkio produkcijos

realizavimo, seniūnijos išduotą pažymą bei kitus minėtos veiklos fakto patvirtinimo dokumentus) bei žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus, o jei deklaruoti plotai yra valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, kartu su žemės dirbimo ir valdymo dokumentais pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Agentūra, remdamasi žemės sklypo planu ir valdymo teisę pagrindžiančiais dokumentais, rašytiniais bendraturčių sutikimais, nustato, ar pareiškėjas teisėtai deklaruoja minėtus plotus. Pareiškėjui, įrodžiusiam žemės ūkio veiklos (dirbimo) faktą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype ir žemės valdymo teisę (pagal žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus ir bendraturčių sutikimus, nustačius deklaravimo teisėtumą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype), išmokos mokamos, o išmokėta parama nesusigrąžinama. Už paramai deklaruotus plotus, kuriuose pareiškėjas neužsiėmė žemės ūkio veikla, taikomos sankcijos dėl neteisingo deklaravimo, numatytos taisyklių 39.2 papunktyje.

IX SKYRIUS

PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

26. Paraiškų pildymas, teikimas, registravimas atliekamas TI taisyklėse nustatyta tvarka.

27. Pareiškėjas (arba teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjo įgaliotas asmuo):

27.1. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 6 d. seniūnijoje pagal pareiškėjo valdos centro adresą dirbančiam savivaldybės seniūnijos darbuotojui (toliau – seniūnijos darbuotojas) pateikia:

27.1.1. laisvos formos dokumentą ar skaitmeninę laikmeną su pagrindiniais paraiškai užpildyti reikalingais duomenimis (vietovėje išmatuotų laukų plotų schemą / brėžinį su nurodytais laukų kraštinių ilgiais, lauko kraštinės (-ių) atstumais iki stabilių objektų (pvz.: pastatų, kelių, melioracijos griovių ir pan.) ir laukų plotais bei naudmenų pavadinimais);

27.1.2. deklaruojantiems valstybinę žemę, būtina pateikti tos žemės naudojimo (tvarkymo) ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentą;

27.1.3. teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą, kai paraišką teikia pareiškėjo įgaliotas asmuo ir (arba) kai paraišką teikia juridinis asmuo. Jei deklaruoti plotai valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti:

27.1.3.1. arba rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis;

27.1.3.2. arba notaro patvirtintą bendraturčių įgaliojimą, kai paraiška pateikiama vieno iš bendraturčių vardu. Įgaliotasis asmuo privalo užtikrinti atitiktį reikalavimams (reikalingiems paramai gauti visam deklaruotam plotui), prisiimti visus įsipareigojimus pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ miškuose“;

27.1.4. dokumentus, kurie yra numatyti viename iš 10.4.2.1.2–10.4.2.1.3 arba 10.4.2.2.1 papunkčių;

27.1.5. deklaruojamų plotų kadastro žemėlapius (žemės sklypų planus), jeigu pareiškėjas juos turi. Minėti dokumentai naudojami tik apytikslei deklaruojamų plotų vietai nustatyti;

27.1.6. žemės naudojimo (tvarkymo) ar valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais), kai pareiškėjas praėjusiais metais neteikė paraiškos ir jei pareiškėjo nurodytoje vietoje jau yra įbraižyti kito pareiškėjo laukai ir nepavyksta išspręsti dvigubo deklaravimo. Minėtų dokumentų pateikimo faktas pažymimas paraiškos antrojo lapo lentelėje;

27.1.7. pasą arba asmens tapatybės kortelę;

27.1.8. juridinio asmens vadovo paskyrimo / išrinkimo dokumentą ir (arba) pažymą (arba jos išrašą) iš Juridinių asmenų registro, kai paraišką teikia juridinio asmens vadovas;

27.1.9. nepilnamečio asmens gimimo liudijimą, kai paraišką teikia nepilnamečiam pareiškėjui atstovaujantis asmuo (tėvai, globėjai, įtėviai);

27.1.10. teismo sprendimą, įrodantį atstovavimo pagrindą, kai paraišką teikia neveiksniu pripažintam pareiškėjui atstovaujantis asmuo;

27.1.11. fizinio asmens mirties liudijimą, paveldėjimo teisės liudijimą (jeigu paraiškos teikimo metu jis yra išduotas paveldėtoji), kai paraišką teikia mirusio pareiškėjo žemės ūkio valdos paveldėtojas;

27.2. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 6 d. gali jungtis prie PPIS <https://paseliai.vic.lt> per Elektroninių valdžios vartų portalą, pasirinkdamas vieną iš būdų, kuriais gali patvirtinti savo tapatybę, ir pats užpildyti TI taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos elektroninę formą ir įbraižyti deklaruojamus žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus. Tokiu atveju elektroninę paraišką užpildęs pareiškėjas privalo pasirašyti ją elektroniniu parašu arba atsispausdinti paraiškos registracijos dokumentą, jį pasirašyti ir iki einamųjų metų liepos 15 d. išsiųsti ŽŪIKVC (adresu Vinco Kudirkos g. 18-1, Vilnius) paštu arba skenuotą jo kopiją elektroniniu paštu (adresu deklaravimas@vic.lt). Jeigu pareiškėjas parašu patvirtinto paraiškos registracijos dokumento nepateikė ŽŪIKVC (vėliausiai iki einamųjų metų liepos 15 d.), Agentūra paraišką atmeta;

27.3. pats arba padedant seniūnijos darbuotojui, naudodamasis PPIS, elektroniniu būdu įbraižo deklaruojamus žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus TI taisyklių nustatyta tvarka bei pateikia kitus paraiškos duomenis;

27.4. nustačius didesnę kaip 0,1 ha deklaruotą iš dalies sutampantį plotą, pareikalauja pareiškėjų, kurių deklaruoti plotai iš dalies sutampa, pateikti iš dalies sutampančio ploto žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais). Jei pareiškėjas deklaruoja plotus, valdomus kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis), ir nėra notariškai patvirtinta bei viešajame registre įregistruota naudojimosi žemės sklypu tvarka, tai jis privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Jei, vadovaujantis pareiškėjų pateiktais dokumentais, dvigubas deklaravimas neišsprendžiamas, Agentūra atlieka patikrą vietoje. Esant mažesniai kaip 0,1 ha iš dalies sutampančiam plotui, minėtų dokumentų nereikalaujama ir parama už šiuos iš dalies sutampančius plotus nėra mokama nė vienam pareiškėjui;

27.5. seniūnijos darbuotojui išspausdinus TI taisyklių 1 priede nurodytos paraiškos formą, užpildytą pagal pareiškėjo pateiktus duomenis ir pagal TI taisyklių 2 priede nurodytą pildymo instrukciją, pareiškėjas patikrina paraiškos duomenis ir patvirtina jų teisingumą savo parašu,

pasirašydamas paraiškoje. Pareiškėjo ir seniūnijos darbuotojo parašais patvirtintas paraiškos egzempliorius lieka pareiškėjui. Pareiškėjui parašu patvirtinus paraiškos duomenų teisingumą, PPIS patvirtinami paraiškos duomenys, sudaromas ir išspausdinamas paraiškos registracijos dokumentas (kuris yra paraiškos dalis), kurį pasirašo pareiškėjas bei seniūnijos darbuotojas. Paraiškos registracijos dokumente pateikiamas iš paraiškos duomenų sudarytas šešiolyktainis (keturiasdešimties skaitmenų) skaitmenų kodas, kuriuo yra už koduoti paraiškos duomenys. Pareiškėjui bei seniūnijos darbuotojui pasirašius paraiškos registracijos dokumentą laikoma, kad paraiška pateikta. Pasirašytas paraiškos registracijos dokumento egzempliorius lieka pareiškėjui;

27.6. gali pateikti tik vieną paraišką;

27.7. jeigu nuo ankstesnio valdos duomenų atnaujinimo iki paraiškos pateikimo dienos žemės ūkio valdoje neįvyko pokyčių, pildydamas paraiškos formą, atnaujinama valdos duomenis seniūnijoje. Jei valdoje įvyko pokyčių, su šių pokyčių įrodymo dokumentais kreipiasi į seniūnijos darbuotoją, kuris atnaujinama valdos duomenis Valdų registro informacinėje sistemoje teisės aktų nustatyta tvarka iki einamųjų metų gruodžio 31 d.;

27.8. pildydamas paraišką nurodo duomenis apie praėjusiais metais valdoje panaudotas trąšas.

28. Pavėluotai pateiktos paraiškos priimamos iki einamųjų metų liepos 1d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną galutinę paramos sumą mažinant 1 proc. Pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui (po einamųjų metų liepos 1 d.), paraiška priimama tik tais atvejais, kai vėlavimas nepriklauso nuo pareiškėjo valios (pvz.: pareiškėjo mirtis, ilgalaikis profesinis nepajėgumas, stichinė nelaimė, padariusi stiprų poveikį valdai). Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įpėdinis per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo pareiškėjo valios nepriklausančias aplinkybes, kartu su paraiška pateikia prašymą priimti pavėluotą paraišką ir vėlavimo priežasties pagrindimo dokumentus. Į PPIS įvedami paraiškos duomenys, paraiška patvirtinama. Vėlavimo priežastį pagrindžiantys dokumentai PPIS neregistruojami, o jų originalai kartu su pasirašytu registracijos dokumentu siunčiami paštu Agentūrai, kuri priima sprendimą dėl tokios paraiškos administravimo. ŽŪIKVC, gavęs Agentūros sprendimą, kad tokia paraiška gali būti priimta, elektroninius paraiškos duomenis perduoda Agentūrai. Paraiškos, pateiktos pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui (po einamųjų metų liepos 1 d.), priimamos iki einamųjų metų gruodžio 1 d. Vėliau paraiškos nepriimamos.

29. Pasikeitus deklaruotiems duomenims po paraiškos pateikimo, pareiškėjas iki einamųjų metų liepos 1 d.:

29.1. gali seniūnijos darbuotojui pateikti prašymą pakeisti paraiškos duomenis (tokiu atveju pareiškėjas pasirašo Prašymo pakeisti paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos duomenis registracijos dokumentą, kurio forma pateikta TI taisyklių 6 priede) arba pakeisti juos pats, prisijungęs prie PPIS (tokiu atveju pastarąjį prašymą elektroniniu būdu užpildęs pareiškėjas privalo pasirašyti jį elektroniniu parašu arba išspausdinti, pasirašyti ir iki einamųjų metų liepos 15 d. išsiųsti ŽŪIKVC (adresu Vinco Kudirkos g. 18-1, Vilnius) paštu arba skenuotą jo variantą elektroniniu paštu (adresu deklaravimas @vic.lt). Pareiškėjui parašu patvirtinto prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumento nepateikus ŽŪIKVC iki einamųjų metų liepos 15 d., prašymas pakeisti paraiškos duomenis atmetamas);

29.2. gali taisyti įbraižytų laukų grafinį vaizdą (netikslaus deklaruojamų laukų įbraižymo atveju), jei toks taisymas galimas nekeičiant TI taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos 2 lapo lentelės

duomenų (įbraižytų laukų ploto). Prašymų pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentai, pateikti einamaisiais metais nuo birželio 7 d. iki liepos 1 d., laikomi pavėluotai pateiktais ir už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc. (išskyrus minėtus atvejus, kai pareiškėjai taiso įbraižytų laukų grafinių vaizdą, jei toks taisymas galimas be paraiškos 2 lapo lentelės duomenų (įbraižytų laukų ploto) keitimo).

Jeigu prieš tai, kai pareiškėjas pateikia prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentą (arba prieš tai, kai pareiškėjas pakeičia juos pats, prisijungęs prie PPIS), Agentūra buvo informavusi pareiškėją apie ketinimą atlikti patikrą vietoje ar pranešusi apie paraiškoje aptiktas klaidas, kaip tai numatyta šių taisyklių 35 punkte, pareiškėjui taikomos sankcijos, numatytos šių taisyklių 39.2 ir 39.5 papunkčiuose.

30. Šių taisyklių 29 punkto nuostatos dėl paramos sumos mažinimo pavėluotai teikiant prašymus pakeisti paraiškos duomenis netaikomos, jei norima keisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis bei atsisakant paramos už atskirus laukus ar pagal visą paraišką (išskyrus šių taisyklių 31 punkte nustatytus atvejus).

31. Jei pareiškėjas nori atsisakyti paramos už visą paraišką arba jos dalį (už atskirus laukus), jis tai gali padaryti bet kuriuo metu, raštu pateikęs prašymą Agentūrai. Pareiškėjui atsisakius paramos už visą paraišką arba jos dalį, jam nėra taikomos sankcijos pagal šias taisykles, tačiau tik tuo atveju, jei iki paramos atsisakymo dienos Agentūra nebuvo pranešusi pareiškėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje ar apie paraiškoje aptiktas klaidas, kaip tai numatyta taisyklių 35 punkte.

32. Jei pareiškėjas nori pakeisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis, jis tai gali padaryti laikotarpiu nuo paraiškos pateikimo iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos.

33. Pasibaigus paraiškų priėmimo terminui, paraiškoje nurodyta banko sąskaita ar ryšio duomenys (adresas, telefonas, faksas, el. pašto adresas) gali būti tikslinami raštu pateikus prašymą Agentūrai arba per Agentūros informacinį portalą (toliau – Portalas). Teikiant Agentūrai prašymus dėl banko sąskaitos, į kurią bus pervedamos paramos lėšos, pakeitimo, prašymą pasirašiusiojo asmens parašo tikrumas turi būti patvirtintas notaro arba seniūno Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Patvirtinti pasirašiusiojo asmens parašo tikrumą taip pat gali Agentūros darbuotojas.

34. Informaciją apie savo paraiškos duomenis pareiškėjas gali rasti Portale arba teirautis Agentūroje telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, elektroniniu paštu (adresu: info@nma.lt) arba raštu bei tiesiogiai atvykęs į Agentūrą adresu: Blindžių g. 17, Vilnius, taip pat informacijos gali kreiptis į savivaldybes (seniūnijas). Tada, kai pareiškėjas pageidauja, jog informacija apie jo paraiškos vertinimo rezultatus elektroniniu paštu būtų teikiama ir savivaldybių žemės ūkio skyriams, paraiškoje tai nurodo. Klausdamas raštu ar elektroniniu paštu, pareiškėjas turi nurodyti savo vardą, pavardę, asmens kodą (fizinis asmuo), įmonės pavadinimą ir kodą (juridinis asmuo), adresą, telefono numerį, valdos numerį.

35. Laikoma, kad pareiškėjas yra informuotas apie paraiškoje esančias klaidas (paraiškoje ar kituose dokumentuose nustatytas klaidas ar neatitiktis, kai nustatomi: neteisingas deklaravimas, deklaruotų plotų sutapimas, paraiškos duomenų neatitikimas (nesutampant bendriesiems duomenims ir pan.), neteisingų pareiškėjo banko sąskaitos duomenų pateikimas ir kitos deklaravimo klaidos ar neatitiktys) nuo informacijos apie jas atsiradimo Portale dienos. Esant pareiškėjo sutikimui, jis gali būti papildomai informuotas raštu, elektroniniu paštu arba trumpąja žinute mobiliuoju telefonu, taip pat per savivaldybes.

X SKYRIUS

PARAIŠKŲ ADMINISTRAVIMO TVARKA

36. Priemonę administruoja Agentūra pagal Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo tvarkos aprašus.

37. Savivaldybės (seniūnijos), ŽŪIKVC ir Agentūra vykdo TI taisyklėse nurodytas funkcijas.

XI SKYRIUS

SANKCIJOS

38. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Programos administravimo taisyklėse ir Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

39. Priemonei taikomos specifinės sankcijos:

39.1. dėl vėlavimo pateikti paraiškas:

39.1.1. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną apskaičiuota paramos suma mažinama 1 proc.;

39.1.2. pavėluotai pateikus prašymą dėl paraiškos duomenų keitimo, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc.;

39.1.3. paraiška, pateikta po einamųjų metų liepos 1 dienos, nepriimama, išskyrus 28 punkte nurodytą atvejį;

39.2. dėl neteisingo deklaravimo skaičiuojamos remiamos grupės lygiu:

39.2.1. kai remiamos grupės deklaruotas plotas viršija faktinį nuo 3 iki 20 proc. faktinio remiamos grupės ploto arba 2 ha, einamaisiais metais parama pagal remiamą grupę mokama už faktinį remiamos grupės plotą, sumažintą du kartus iš faktinio remiamos grupės ploto atėmus remiamos grupės deklaruoto ir faktinio remiamos grupės plotų skirtumo dydžius;

39.2.2. kai remiamos grupės deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau kaip 20 proc., bet ne daugiau kaip 50 proc. faktinio remiamos grupės ploto, einamaisiais metais parama už atitinkamą remiamą grupę neteikiama;

39.2.3. kai remiamos grupės deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau kaip 50 proc. faktinio remiamos grupės ploto, parama už atitinkamą remiamą grupę einamaisiais metais neteikiama ir pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija, lygi remiamos grupės deklaruoto ir remiamos grupės nustatyto ploto skirtumui;

39.3. pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje bent viename jo deklaruotų laukų, parama nemokama ir taikomos ilgalaikės sankcijos. Jei pareiškėjas patikros vietoje metu nepateikia dokumentų, susijusių su prisiimtų įsipareigojimų vykdymu, laikoma, kad jis įsipareigojimo nesilaiko (išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus, kai pareiškėjui, neturinčiam reikiamų dokumentų patikros vietoje metu, leidžiama per nustatytą laikotarpį pateikti juos Agentūrai);

39.4. už GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos dydis apskaičiuojamas pagal Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo

metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 „Dėl Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“;

39.5. dėl atskirų žemės ūkio naudmenų (išskyrus esančių namų valdos žemėje) plotų nedeklaravimo:

39.5.1. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 3 proc., bet neviršija 30 proc., parama pagal priemonę sumažinama 1 proc.;

39.5.2. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 30 proc., bet neviršija 50 proc., parama pagal priemonę sumažinama 2 proc.;

39.5.3. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 50 proc., parama pagal priemonę sumažinama 3 proc.;

39.6. dėl nustatytų draudimų ar apribojimų, nurodytų 13 ir 15 punktuose, nesilaikymo, parama pagal atitinkamą remiamą veiklą einamaisiais metais neteikiama;

39.7. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.2 papunktyje nurodyto reikalavimo, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

39.8. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.4 papunktyje nurodyto reikalavimo pildyti Trąšų naudojimo ir augalų apsaugos produktų, skirtų neprofesionaliajam naudojimui, apskaitos žurnalą, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

39.9. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.3 arba 10.4.1.5 papunkčiuose nurodytų reikalavimų, jam taikomos sankcijos taisyklių 39.4 papunktyje nurodyta tvarka;

39.10. jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių 10.4.1.6 papunktyje nurodyto reikalavimo pildyti žurnalą, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos sumos pagal veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“;

39.11. jei patikrų metu deklaruotame lauke nustatomas neatitikimas, susijęs su žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų, numatytų 10.4.1.1.1 ir 10.4.1.1.3 papunkčiuose, įgyvendinimu, ir šis neatitikimas sudaro daugiau kaip 1 ha arba daugiau nei 10 proc. viso lauko ploto, laikoma, kad visas laukas neatitinka įsipareigojimo;

39.12. jei pareiškėjas, deklaruavęs pluoštinių kanapių lauką, iki einamųjų metų spalio 30 d. Agentūrai nepateikė Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos kanapių augintojo pažymos, išmoka pagal priemonę einamaisiais metais nemokama;

39.13. jei patikrų metu deklaruotame lauke konstatuojamas medyno žūtis arba privalomojo miško kirtimo faktas, parama pagal remiamą veiklą einamaisiais metais neteikiama ir apribojamas tolesnis pareiškėjo dalyvavimas įgyvendinant priemonę, atsižvelgiant į VMT specialistų išvadas ir rekomendacijas;

39.14. kai nevykdomas gautos paramos viešinimas arba jis vykdomas nesilaikant Programos viešinimo taisyklių reikalavimų:

39.14.1. jei pažeidimas nustatomas tada, kai pareiškėjas yra pateikęs paraišką gauti kompensacinę išmoką, parama neskiriama tol, kol parama nebus Programos viešinimo taisyklių nustatyta tvarka paviėšinta;

39.14.2. jei pažeidimas nustatomas tada, kai paramos gavėjui jau yra išmokėta kompensacinė išmoka, taikoma 0,5 proc. sankcija nuo išmokėtos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur.

40. Atliekant ilgalaikių sankcijų išskaičiavimą, atsižvelgiama į pateiktų paraiškų pagal kitas Programos priemones pateikimo datą ir mokėjimus. Ilgalaikės sankcijos yra išskaičiuojamos iš bet kokios pareiškėjams per trejus kalendorinius metus, einančius po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas pažeidimas, priskaičiuotos paramos sumos (mokamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ar valstybės biudžeto lėšų, kurių asignavimų valdytoja yra Žemės ūkio ministerija). Ilgalaikės sankcijos gali būti pradėtos išskaičiuoti iš paramos sumos, priskaičiuotos pažeidimo nustatymo metais.

41. Už paramai netinkamą plotą, nustatytą atnaujinus KŽS_DB5LT arba einamųjų metų patikros vietoje metu, išmokėta parama iš deklaravusių pareiškėjų susigrąžinama už ketverius metus (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kai plotas paramai netinkamas mažiau nei ketverius metus – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai) skaičiuojant nuo metų, kuriais buvo padarytas (užfiksuotas) pažeidimas, tačiau ne ilgiau nei iki paskutiniųjų metų, prieš kuriuos buvo daryti ortofotografiniai žemėlapiai (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kai plotas paramai netinkamas ilgiau nei iki paskutiniųjų metų, prieš kuriuos buvo daryti ortofotografiniai žemėlapiai – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai, bet ne daugiau kaip už ketverius metus).

42. Kilus abejonių, kad pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus gautos išvados dėl jų teisingumo. Jei dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ar atliekamas ikiteisminis tyrimas, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus baigti teisiniai procesai.

43. Agentūra turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą, atlikusi administracinį patikrinimą ir (arba) patikrą vietoje, tada, kai pareiškėjas nesilaikė paramos suteikimo ar paraiškoje numatytų reikalavimų ar pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas.

44. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinios paramos sumos.

45. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų ir apribojimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejų.

XII SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

46. Paramos gavėjui perleidus (pardavus, išnuomojus ar kitu panašiu su atitinkamais gamybos vienetais susijusiu sandoriu) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotą valdą arba dalį valdos po to, kai valdos perleidėjas jau yra pateikęs paraišką, bet dar

neįvykdęs visų paramos skyrimo sąlygų ir reikalavimų pagal priemonę, valdos perleidėjui parama neskiriama. Tokiu atveju parama skiriama valdos perėmėjui, jei:

46.1. valdos perėmėjas nuo einamųjų metų birželio 6 d. iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos praneša Agentūrai apie valdos perėmimą, pateikdamas pranešimą apie valdos perėmimą, prašymą skirti paramą bei valdos perėmimo fakto patvirtinimo dokumentus (žemės, kito nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.) savivaldybei (seniūnijai) pagal valdos registravimo vietą;

46.2. valdos perėmėjas prisiima atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir vykdyti reikalavimus, kurie kyla iš perleidėjo paraiškos pagal priemonę;

46.3. valdos perleidėjas neturi įsiskolinimų Agentūrai, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (netaikoma perleidėjams, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti socialinio draudimo įmokų ir (arba) mokesčių mokėjimo terminai).

47. Valdos ir dalies valdos perėmėjas per 30 kalendorinių dienų nuo valdos perėmimo dienos privalo perduoti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Valdų registrai.

48. Jei visa valda arba dalis valdos perduodama po to, kai valdos perleidėjas jau yra pateikęs paraišką ir įvykdęs visus reikalavimus, nustatytus pagal priemonę, jis turi informuoti Agentūrą apie valdos perdavimą. Valdos valdytojo mirties atveju valdos duomenis atnaujinti ir Agentūrą informuoti apie valdos perėmimą (po valdos valdytojo mirties) privalo paveldėtojas, kuris tęsia valdoje ekonominę veiklą.

49. Žemės ūkio valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pareiškėjas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pareiškėjui jau išmokėta, jis privalo paramą grąžinti.

50. Pareiškėjai kartą per kalendorinius metus, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 31 d., atnaujina savo valdų registracijos duomenis Valdų registre.

XIII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

51. Už paraiškos bei kitus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.

52. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškos duomenų bei kitų dokumentų įvedimą ir patvirtinimą PPIS (kai paraiška pateikiama seniūnijos darbuotojui) atsakingos savivaldybės (seniūnijos).

53. Už tinkamą PPIS veikimą, paraiškų priėmimo darbų organizavimą, paraiškų registracijos dokumentų priėmimą ir perdavimą Agentūrai atsako ŽŪIKVC.

54. Už paraiškų administravimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje ir nuotolinę patikrą, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako Agentūra.

55. Pareiškėjų pateikti duomenys Lietuvos Respublikos institucijų, kitų Europos Sąjungos šalių institucijų, Europos Sąjungos Komisijos, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos Audito Rūmų bus apdoroti elektroniniu būdu ir panaudoti kontrolės tikslais.

56. Pareiškėjai už taisyklėse nurodytų įsipareigojimų ir reikalavimų nesilaikymą, taip pat gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros priimtais sprendimais ar veiksmais (neveikimu), turi teisę juos apskųsti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

58. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskųsti Agentūros direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

59. ŽŪIKVC konkrečių darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskųsti ŽŪIKVC direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

60. Agentūros ir ŽŪIKVC sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Su „Natura 2000“
ir Vandens pagrindų direktyva susijusios
išmokos“ įgyvendinimo taisyklių
1 priedas

(Pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbų registracijos žurnalo forma)

PIEVŲ IR (AR) GANYKLŲ TVARKYMO DARBŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Pagal priemonę „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Plotas, ha	Lauko šienavimo data	Pastabos
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Su „Natura 2000“
ir Vandens pagrindų direktyva susijusios
išmokos“ įgyvendinimo taisyklių
2 priedas

(Išvados apie žemės sklype nustatytą EB svarbos paukščių veisimosi vietą forma)

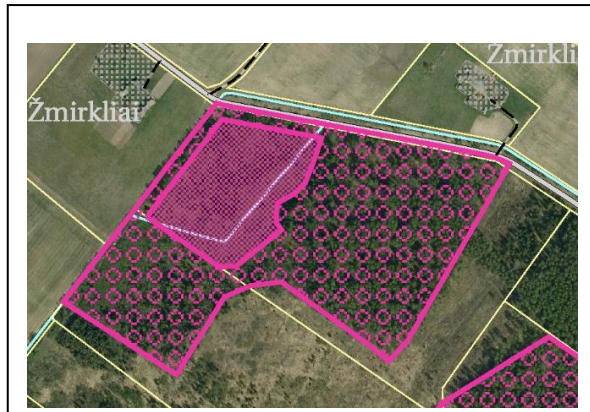
(Išvados rengėjo pavadinimas / vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninis paštas)

**IŠVADA
APIE ŽEMĖS SKLYPE NUSTATYTĄ
EB SVARBOS PAUKŠČIŲ VEISIMOSI VIETĄ**

(pildymo data)

(registracijos numeris)

**ŽEMĖS SKLYPE NUSTATYTOS
EB SVARBOS PAUKŠČIŲ VEISIMOSI VIETOS PLANAS**
M :10 000
_____miškų urėdija, _____girininkija

(pvz., iškarpa iš Gubernijos miško biosferos poligono ribų plano)

Sutartiniai ženklai:

xxx žemės sklypo ribos
xxx veisimosi vieta (jos dalis), kurioje medynas pasiekęs IV grupės miškams
taikomą
minimalų kirtimų amžių

Patvirtinu, kad privataus miško savininkui (vardas, pavardė / pavadinimas) nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype (kadastrinis Nr.) nustatyta (EB svarbos paukščių rūšies pavadinimas) veisimosi vieta.

Žemės sklypo, patenkančio į veisimosi vietą, kurioje medynas pasiekęs IV grupės miškams taikomą minimalų kirtimų amžių ir kurioje draudžiama vykdyti pagrindinius miško kirtimus, **plotas** – ____
ha. Miško kvartalo Nr. ____, taksacinio sklypo (-ų) Nr. ____.

Duomenų, kurių pagrindu parengta išvada, šaltiniai (*tinkamą pažymėti*):

Vidinės miškotvarkos projektas, registracijos Nr. _____

Saugomų rūšių informacinė sistema / Miškų kadastro integruota informacinė sistema

Išvados rengėjas (*vardas, pavardė, parašas, data*)

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Su „Natura 2000“
ir Vandens pagrindų direktyva susijusios
išmokos“ įgyvendinimo taisyklių
3 priedas

**TRĄŠŲ NAUDOJIMO IR AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ, SKIRTŲ NEPROFESIONALIAJAM NAUDOJIMUI, APSKAITOS
ŽURNALO FORMA**

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.*	Lauko Nr.*	Plotas , ha	Pasėlio kodas**	Tręšimo ir (arba) apdorojimo augalų apsaugos produktais, skirtais neprofesionaliajam naudojimui, data	Naudotos organinės trąšos		Naudotos mineralinės trąšos			Kalkinimo medžiagos		Augalų apsaugos produktai, skirti neprofesionaliajam naudojimui	
								Mineralinės trąšos	Mineralinės trąšos perskaičiuavus pagal azoto kiekį kg /ha****	Naudotų augalų apsaugos produktų, skirtų neprofesionaliajam naudojimui, pavadinimas			Sunaudota augalų apsaugos produktų (kg/ha, kg/t, kg/m ²)	
						Pavadinis	Tręšimo kiekis	Pavadinis	Tręšimo kiekis		Per metus į dirvą patekęs azoto	Pavadinis		Tręšimo kiekis
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

* 1 ir 2 stulpeliuose nurodomi tik tie kontrolinio žemės sklypo ir lauko numeriai, kuriuose buvo panaudotos trąšos

** pasėlio kodas įrašomas iš TI taisyklių 2 priedo

*** pildyti dalyvaujantiems Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veikloje „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“

Tręšimo metu į dirvą išbertas mineralinio azoto kiekis (kg/ha) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$n = QU/100,$$

n – veikliosios medžiagos (azoto „N“) kiekis, kg

Q – mineralinių trąšų kiekis, kg

U – veikliosios medžiagos (azoto „N“) kiekis trąšose, procentais

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-764](#), 2015-10-12, paskelbta TAR 2015-10-12, i. k. 2015-15061

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-867](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18675

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-112](#), 2016-03-04, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04280

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

